

N:o 36.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 16 april 1901.
— — — — Andra Kammaren den 16 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition angående förändrad lydelse af §§ 6, 7, 8, 41 och 42 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, dels ock en rörande samma ämne väckt motion.

(Sammansatta banko- och lagutskottets betänkande n:o 1 och memorial n:o 2).

Till Konungen.

Genom en den 19 sistlidne januari aflåten proposition n:o 26, har Eders Kongl. Maj:t, under återopande af det vid propositionen fogade utdrag af protokoll öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att besluta:

dels att §§ 6, 7 och 8 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande förändrade lydelse, att tillämpas från den 1 januari 1902, nemligen:

§ 6.

Riksbanken eger rätt att utgifva sedlar till ett belopp, som motsvaras af följande kassatillgångar:

a) metallisk kassa, så beräknad, som i § 8 sägs;

- b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande, mot sjöfara försäkradt guldmynt eller omyntadt guld;
- c) hos bank eller bankir på utrikes ort i löpande räkning innesående medel, efter afdrag af riksbankens skuld i dylik räkning.

§ 7.

Utöfver det enligt § 6 medgifna belopp är riksbanken berättigad till en sedelutgifning af ett hundra millioner kronor, samt, derest den metalliska kassan öfverstiger fyratio millioner kronor, af ytterligare ett belopp, uppgående högst till den summa, hvarmed den metalliska kassan öfverstiger fyratio millioner kronor.

Riksbankens utelöpande sedlar skola till den del de öfverstiga de i § 6 omnämnda kassatillgångar motsvaras af följande tillgångar sammanräknade:

- a) lätt säljbara utländska statspapper;
- b) statens, allmänna hypoteksbankens och andra inhemska obligationer, som å utländsk börs noteras;
- c) vexlar, betalbara inom eller utom riket.

§ 8.

Såsom riksbankens metalliska kassa skall beräknas allt riksbanken tillhörigt och inom landet befintligt svenskt och utländskt guldmynt samt omyntadt guld. Metalliska kassan må ej bibehållas vid lägre belopp än fyratio millioner kronor;

dels ock att §§ 41 och 42 i samma lag må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 41.

Jemlikt — — — — — omförmäles.

Intill utgången af år 1903 eger enskild bank, som, efter minst tre månader förut hos chefen för finansdepartementet derom gjord anmälan, afstått från sin rätt att utgifva egna sedlar samt icke indragit något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, att hos riksbanken dels mot säkerhet, som af dess fullmäktige godkännes, begagna kassakreditiv till tre fjerdedelar af det belopp, hvartill dess

utelöpande sedlar den 1 januari 1901 uppgingo, utan erläggande af kreditivavgift och mot ränta, två procent lägre än riksbankens gällande tre månaders vexeldiskonto, dock ej öfver tre eller under två för hundra om året, dels till en fjerdedel af nyssberörda belopp i riksbanken rediskontera vexlar, som af fullmäktige godkännas, mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande.

Då — — — — — underrättas.

Från början af år 1904 till utgången af år 1908 eger enskild bank, som icke indragit något af ofvanberörda afdelningskontor, att intill fyratio procent af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar den 1 januari 1901 uppgingo, åtnjuta rediskonteringsförmån på de villkor, som ofvan äro omförmälda; hvarjemte sådan enskild bank må hos riksbanken, mot säkerhet, som af dess fullmäktige godkännes, från början af år 1904 begagna kassakreditiv jemväl till fyratio procent af nyssnämnda sedelbelopp utan erläggande af kreditivavgift och mot ränta, två procent lägre än riksbankens tre månaders vexeldiskonto, dock ej under två för hundra om året; skolande detta kreditiv årligen minskas med en femtedel af sitt ursprungliga belopp och således vid 1908 års slut vara till fullo inbetaldt.

Har — — — — — rediskontering.

Den — — — — — bankaktiebolag.

§ 42.

Intill utgången af år 1908 må bland de tillgångar, som enligt § 7 skola motsvara riksbankens sedelutgifning utöfver det enligt § 6 medgifna belopp, inberäknas jemväl sådan kreditivfordran hos enskild bank, hvarom i § 41 förmäles.

Riksdagen har funnit denna proposition icke kunna i oförändradt skick bifallas, men har Riksdagen i anledning af samma proposition och en i ämnet väckt motion för sin del beslutit:

dels att §§ 6, 7 och 8 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande förändrade lydelse, att tillämpas från den 1 januari 1902, nemligen:

§ 6.

Riksbanken eger rätt att utgifva sedlar till det belopp, som motsvaras af följande kassatillgångar:

- a) metallisk kassa, så beräknad, som i § 8 sägs;
- b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande, mot sjöfara försäkradt guldmynt eller omyntadt guld;
- c) hos bank eller bankir på utrikes ort i löpande räkning innesående medel, efter afdrag af riksbankens skuld i dylik räkning.

§ 7.

Utöfver det enligt § 6 medgifna belopp är riksbanken berättigad till en sedelutgifning af ett hundra millioner kronor samt, derest den metalliska kassan öfverstiger fyrtio millioner kronor, af ytterligare ett belopp, uppgående högst till den summa, hvarmed den metalliska kassan öfverstiger fyrtio millioner kronor.

Riksbankens utelöpande sedlar skola till den del de öfverstiga de i § 6 omnämnda kassatillgångar motsvaras af följande tillgångar sammanräknade:

- a) lätt säljbara utländska statspapper;
- b) statens, allmänna hypoteksbankens och andra inhemska obligationer, som å utländsk börs noteras;
- c) vaxlar, betalbara inom eller utom riket.

§ 8.

Såsom riksbankens metalliska kassa skall beräknas allt riksbanken tillhörigt och inom landet befintligt svenskt och utländskt guldmynt samt omyntadt guld. Metalliska kassan må ej bibehållas vid lägre belopp än fyrtio millioner kronor;

dels ock att §§ 41 och 42 i samma lag må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 41:

Jemlikt lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, ega enskilda banker

att intill utgången af år 1903 utgifva egna sedlar; och är riksbanken pliktig att åt dessa banker inrymma de förmåner, som här nedan omförmälas.

Från början af år 1899 till utgången af år 1903 eger enskild bank, som, efter minst tre månader förut hos chefen för finansdepartementet derom gjord anmälan, afstått från sin rätt att utgifva egna sedlar samt icke indragit något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, att hos riksbanken, dels mot säkerhet, som af dess fullmäktige godkännes, begagna kassakreditiv till hälften af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar vid sistnämnda tidpunkt uppgingo, utan erläggande af kreditivafgift och mot ränta, två procent lägre än gällande tre månaders vexeldiskonto, dock ej under två för hundra om året, dels likaledes till hälften af nyssberörda belopp i riksbanken rediskontera vexlar, som af fullmäktige godkännas, mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande.

Då sådan anmälan, som ofvan är nämnd, inkommit till chefen för finansdepartementet, skola fullmäktige i riksbanken ofördröjligen derom underrättas.

Från början af år 1904 till utgången af år 1908 eger enskild bank, som icke indragit något af ofvanberörda afdelningskontor, att intill fyrtio procent af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar den 1 januari 1896 uppgingo, åtnjuta rediskonteringsförmån på de vilkor, som ofvan äro omförmälda.

Har enskild bank, när, enligt hvad nu är sagdt, kreditiv- eller rediskonteringsrätt eljest skulle för densamma inträda, indragit eller indrager den derefter något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, beror det af Konungen att, med fästadt afseende å det eller de indragna kontorens omfång och betydelse för den allmänna rörelsen, bestämma, huruvida den sålunda skedda indragningen må föranleda, att kreditiv- eller rediskonteringsbeloppet nedsättes eller att banken uteslutes från all rätt till kreditiv eller rediskontering.

Den rätt till kassakreditiv och till rediskontering, hvarom här ofvan förmäles, bibehålles äfven, der enskild bank blifvit ombildad till bankaktiebolag.

I stället för enskild bank ofvan tillförsäkrade förmåner må fullmäktige i riksbanken ega rätt att till enskild bank, som, enligt med fullmäktige träffadt aftal om tiden och vilkoren för upphörande af dess sedelutgifning, före 1903 års utgång afstått från sin sedelutgifningsrätt

och icke indragit eller, utan dertill af Kongl. Maj:t efter fullmäktiges hörande lemnadt tillstånd, under aftalstiden indrager något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, mot säkerhet, som af fullmäktige godkännes, bevilja dels lån intill sextiofem procent och dels kassakreditiv intill tio procent af det belopp, hvartill den enskilda bankens utelöpande sedlar den 1 januari 1901 uppgingo, med rätt för den enskilda banken att vara befriad från erläggande af kreditivavgift, men med skyldighet att såväl å lån som å kassakreditiv gälda ränta, två procent lägre än riksbankens gällande tre månaders diskonto, dock icke lägre än två procent; skolande från och med år 1903 årligen före december månads utgång såväl lån som kassakreditiv minskas med en åttendedel af det ursprungliga beloppet. Fullmäktige ega jemväl att genom sådant aftal, som ofvan sägs, medgifva enskild bank rediskonteringsrätt i riksbanken af vaxlar, som af fullmäktige godkännas, intill tjugufem procent af den enskilda bankens den 1 januari 1901 utelöpande sedelbelopp och mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande; skolande jemväl denna rediskonteringsrätt från och med utgången af år 1903 årligen minskas med en åttendedel af det ursprungliga beloppet. Vid de förmåner, som sålunda medgifvas enskild bank, må bankaktiebolag, hvartill enskild bank blifvit ombildad, bibehållas. Derjemte ega fullmäktige rätt att med bankaktiebolag, hvartill enskild, sedelutgifvande bank före den 1 januari 1901 ombildats, träffa aftal om nyssnämnda förmåner, dock beräknade efter samma banks den 1 januari 1896 utelöpande sedelbelopp.

Då enskild bank genom aftal med fullmäktige i riksbanken förbundet sig att å viss tid afstå från sin sedelutgifningsrätt, skall chefen för finansdepartementet derom af fullmäktige ofördröjligen underrättas.

§ 42.

Bland de tillgångar, som enligt § 7 skola motsvara riksbankens sedelutgifning utöfver det enligt § 6 medgifna belopp, må inberäknas ej mindre till utgången af år 1903 jemväl sådan kreditivfordran hos enskild bank, hvarom i andra stycket af § 41 förmäles, än ock till 1910 års slut sådant lån till enskild bank och sådan kreditivfordran hos dylik bank, om hvilka förmäles i sjunde stycket af samma paragraf.

Stockholm den 16 april 1901.

Med undersåtlig vördnad.
